

Kursrapport: Specialpedagogik i förskola-VT25

Bakgrundsinformation

Kursens namn: Specialpedagogik i förskola

Termin: VT 25

Ladokkod: UV207A

Kursansvarig: Linda Palla

Antal registrerade studenter: ca 170

Antal studenter som besvarat den summativa kursvärderingen: ca 25, varför denna inte kommer att sammanställas.

Värderingsformer

Genomförande	Sätt X
Föregående kursrapport är kommunicerad i samband med kursstart	x
Tidig dialog om förväntningar på kursen	X
Formativ kursvärdering	X
Summativ kursvärdering	X
Återkoppling till studenterna	X

Sammanfattning av studenternas kursvärderingar

Vid kursintroduktionen presenterades kursens upplägg och vilka erfarenheter från tidigare år som haft betydelse för innevarande kurs upplägg. Det trycktes extra på betydelsen av närvaro och engagemang, syftet med litteraturseminarier och basgruppsseminarier etcetera. Den summativa kursvärderingen har genomförts med hjälp av Sunet. Denna digitala kursutvärdering publicerades via Canvas under kursens slutfas och studenterna fick avsatt tid i schemat för att besvara utvärderingen.

Den digitala kursvärderingen innehöll såväl summativa som formativa inslag. Det senare genom möjligheten att kommentera i anslutning till frågorna samt frågeställningar med öppna svarsalternativ. Flera påminnelser har gått ut till studenterna. Dock har endast en mindre mängd personer besvarat denna, varför det skulle bli missvisande att sammanställa och presentera denna. Kursansvarig har läst igenom svaren. Dessa är överensstämmande med synpunkter som framkommit i muntliga sammanhang.

Lärarna har alltså gett studenterna möjligheter och utrymme att bidra med synpunkter kring kursen löpande under seminarier samt i anslutning till muntliga och skriftliga prov eller i mailform (dvs formativa avstämningar). Utöver detta har två nya former för utvärdering och reflektion införts. Den ena upprättades för gruppreflektioner med fokus på fyra områden: *Lärande och utveckling*, *Kursens koppling till utbildningen i stort*, *Reflektioner kring yrkesrollen* samt *Framåtblick* (återkoppling kursansvarig). Den andra skapades för individuella reflektioner för studenterna (ingen återkoppling) (se rubriker nedan).

Underlag till basgruppslärarnas **muntliga** temperaturtagning med studenterna i av kursen "Specialpedagogik i förskola" (T4) VT 2025. Återkopplas i sammanfattning av bg-läraren till Linda.

Lärande och utveckling hittills

1. Vilka nya insikter eller kunskaper har du fått om specialpedagogik i förskolan under kursens första del?
2. På vilket sätt har kursinnehållet hittills påverkat ditt sätt att tänka kring barns olika behov och rätt till stöd?

Kursens koppling till utbildningen i stort

3. Hur tycker du att det du lärt dig hittills i kursen relaterar till tidigare kurser i utbildningen?
4. Upplever du att kursen bidrar till en fördjupad förståelse för förskollärarens uppdrag – i så fall hur?

Reflektion kring yrkesrollen

5. Hur har kursens första del påverkat din syn på vad det innebär att arbeta specialpedagogiskt i förskolan?
6. Vilka kompetenser tycker du är viktiga för att arbeta inkluderande – och hur har kursen belyst detta?

Framåtblick – inför resten av kursen

7. Vad ser du fram emot att lära dig mer om under kursens andra del?
8. Finns det något område du känner att du skulle vilja fördjupa dig mer i – eller önskar att kursen fokuserade mer på?
9. Hur skulle du vilja att kursen stöttar dig i att förbereda dig för det specialpedagogiska arbetet i kommande VFU eller framtida yrkesliv?

Reflektionsfrågor efter kursen "Specialpedagogik i förskola" (T4)

Tillbakablick – Din utveckling och ditt lärande

1. Hur har dina kunskaper och din förståelse om specialpedagogik förändrats under kursens gång?
2. Vilka moment och vilket innehåll i kursen utmanade dina tidigare tankar och föreställningar? Hur och varför?
3. På vilket sätt har kursen bidragit till din professionella utveckling som blivande förskollärare?

Kursens roll i utbildningen

4. Hur tycker du att kursen specialpedagogik hänger ihop med andra kurser du har läst tidigare?
5. På vilket sätt tycker du att kursen har fördjupat din förståelse för förskollärarens uppdrag och ansvar?

Yrkesroll och uppdrag

6. Hur ser du på din framtida roll som förskollärare i arbetet med barn i behov av särskilt stöd?
7. Hur kan du som förskollärare arbeta inkluderande och främja en tillgänglig, accepterande lärmiljö för alla och varje barn?
8. Vad ser du som den största utmaningen i det specialpedagogiska uppdraget i förskolan? Hur skulle du vilja möta den?

Framåtblick – Vad tar du med dig?

9. Vilka kunskaper och förhållningssätt från kursen vill du särskilt ta med dig in i kommande kurser samt i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU:n)?
10. Finns det något område inom specialpedagogik som du skulle vilja fördjupa dig mer i och varför?

Resultat

Exempelkommentarer från skriftlig kursutvärdering

Jag känner att jag har fått med mig så mycket kunskap att ha i ryggsäcken framöver.

Tycker att upplägget generellt sätt har varit bra, men det är svårt med litteraturseminarium då det är så lågt deltagande... man får inte ut det som man hade hoppats av det.

Jättebra med workshops/case och arbetslags-träffarna!

Basgruppsseminarium och fysiska föreläsningar var ganska givande. Även material som fanns på Canvas var bra då det stödde och fyllde ut som ett komplement till kursböckerna.

Hade önskat 2 dagar x 2h istället för 1 x 2 h seminarium. För att kunna diskutera och fördjupa oss mer.

Tycker att prov 2 var jättebra!

Den gestaltade delprovet var kul och lärorikt sätt att få visa hur väl man uppnått lärandemålen. Delprov två var lite utmanande och även kul att skriva.

Den skriftliga tentan var svår att förstå, inte ens nu när den är inlämnad vet jag om jag gjort rätt eller inte. Hade önskat någon form av exempel text.

Var väldigt mycket läsning. Har läst varenda sida och tycker det har varit så pass mycket att det mer blev en kamp mot klockan att hinna läsa allt, vilket gjorde det svårt att ta till sig. Jakobsson & Lundgren kändes inte så nödvändig/aktuell. I övrigt bra blandning mellan fysiska föreläsningar och digitala. Hade önskat fler eller längre basgruppsseminarium.

Vi är nu på termin 4 och FORTFARANDE finns det inget som bedömer varje individs roll i grupparbete, det är beklagligt. Det är också intressant att en oror hos utbildarna är hur verkligheten ser ut, samtidigt som finns det ingen kvalitetskontroll för de som bara glider med. För mig är det inte konstigt att utbildade förskollärare fortfarande inte möter sin roll i form av att se alla barn. Med tanke på vilka åsikter en del på utbildningen har, som sedan glider med i grupparbete och blir godkända. Och nu, att inte ens ha klarat 90hp under 4 terminer och ändå få fortsätta in på termin 5. Man måste fråga: vilken roll har Malmö Universitet i att utbilda kompetenta förskollärare och höja kvaliteten i förskolan?

Sammanfattning och exempel från muntlig kursutvärdering

Lärande och utveckling hittills

Man har ju redan arbetat specialpedagogiskt utan att veta om det.

Studenterna upplever att de fått ett nytt förhållningssätt/tankesätt genom innehållet i kursen. De upplever att de många gånger på vfu och vid vikariat möter personal som riktar "blicken" mot barnet och påtalar hans svårigheter. Nu är de mer medvetna om att blicken ska riktas mot verksamheten och att de ska arbeta för att möjliggöra för samtliga barn att få förutsättningar.

Några studenter lyfte det viktiga att diskutera hur verksamheterna talar om och dokumenterar om barn.

Dykt ner i relationellt perspektiv.

Fick nya ord/perspektiv för att kunna skapa en förståelse av olika situationer på förskolan

Normer- fördjupad syn på hur omedvetna vi är om olika normer om barnet

Mycket av det som kommit upp i kursen används i förskolor till vardags tex: struktur, bildstöd, takk osv.

Jag har sett exempel på alla de olika specialpedagogiska perspektiven ute i förskolorna, vissa pedagoger arbetar relationellt andra kategoriskt. Väldigt stor skillnad på olika pedagoger och olika avdelningar/förskolor.

Man har börjat tänka på ett annat sätt omkring vissa situationer- att de situationerna skulle behöva mer anpassning för att passa alla barn.

Specialpedagogik är ett sätt att tänka på.

Kunskap om de olika roller som personalen i förskolan har, tex. specialpedagog.

Fördjupad kunskap och reflektion kring hur vi kan se på olikheter och normer.

Kursens koppling till utbildningen i stort

Kursen hänger väl ihop med tidigare kurser. Det är som att den knyter ihop det vi har lärt oss tidigare.

I tidigare kurser har vi pratat om didaktik, TAKK om att erbjuda många olika sätt att lära på, omsorg, vikten av det relationella – men nu har vi fått mer djup och sammanhang.

Kanske inte fördjupat kunskapen om förskollärarens uppdrag för vi har mött arbete med specialpedagogik i VFU. - Kanske ändå fördjupat förståelsen i uppdraget att ”leda” föregå med gott exempel....använda våra egna kunskaper.

Omsorgskursen och denna hänger ihop samt flerstämmigheten med didaktikkurserna.

Omsorgsetikkursen och specialpedagogikkursen går hand i hand.

Reflektion kring yrkesrollen

Viktigt att samarbeta i arbetslaget.

Organisationen är viktig.

Förskollärarens roll att påverka/leda arbetslaget att arbeta specialpedagogiskt och samverkan.

Framåtblick – inför resten av kursen

Studenterna upplever att de fått ett nytt förhållningssätt/tankesätt genom innehållet i kursen. De upplever att de många gånger på vfu och vid vikariat möter personal som riktar ”blicken” mot barnet och påtalar hans svårigheter. Nu är de mer medvetna om att blicken ska riktas mot verksamheten och att de ska arbeta för att möjliggöra för samtliga barn att få förutsättningar.

Vill lära oss mer om handlingsplan. Se exempel. Hur man gör.

Vill veta mer om övergången till skolan. Hur fungerar det när barn är i behov av extra stöd? Hur ser övergången ut.

Hur bemöter man barn med hög affekt? Hur kan man konkret hantera situationer?

Hur man hittar språksvårigheter eller andra hos barn- hur identifierar man att det är en svårighet?

Det lyftes önskemål om VI-dagar även i denna kurs. De hade gärna velat observera och diskutera med verksamma hur de arbetar med anpassningar samt intar olika perspektiv för att utvärdera verksamheterna.

Några hade gärna sett en fördjupning + där specialpedagogens roll pratas mer om.

Överlag är det främst positiva aspekter som lyfts fram och de hade önskat att kursen varit längre så att de hade kunnat fördjupa sig ytterligare.

Övrigt

Förslag om specifik Takk – workshop – blev svårt i föreläsningssalen med så många och svårt att se.

Vissa uppskattar förinspelade föreläsningar medan andra vill hellre se föreläsningar på plats.

Avslutningsvis

Överlag framträder en mycket positiv bild. Inför nuvarande omgång har en rad olika delar utvecklats, bland annat med utgångspunkt i 2024 års åtgärdsplan. Kursguiden har förtydligats. Studenter har fått instuderingsfrågor till litteraturen samt frågor/stöd inför litteraturseminarier. Konkreta case har arbetats med under basgruppsseminarier. Kursen har en variation av förinspelade föreläsningar och föreläsningar som ges live på Orkanen. Flera nya föreläsningar har spelats in till denna kursomgång vilka centrerar:

1. *Specialpedagogiska perspektiv- stöd inför prov 1*
2. *Individ-, grupp-, och organisationsnivå – stöd inför prov 2*
3. *Till basgruppseminarium 1: Om grupplärande, seminarier och respons*
4. *Till basgruppsseminarium 3: Om vetenskapliga, aktuell forskning och databaser*

Förslagsvis fortsätter man att använda dessa inspelningar och detta material framöver.

Utöver detta har kursansvarig spelat in filmer med veckohälsningar med fokus på synlighet och relationsskapande. Vidare var målsättningen att filmerna skulle fungera som en brygga genom sammanfatta och knyta ihop innehållet vecka för vecka (tillbakablick och framåtblick) samt att vid behov adressera frågor som uppkommit.

Kursledaren avslutar lämnar sitt uppdrag och lämnar över kursansvar till kollegor.

/ Vid datorn: Linda Palla